



EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2.3.2006
KOM(2006) 85 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Vystymosi finansavimas ir pagalbos veiksmingumas –

ES pagalbos didinimo 2006–2010 m. uždaviniai

{SEK(2006) 294}

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Rengdamasi JT Tūkstantmečio persvarstymo aukščiausiojo lygio susitikimui ir remdamasi buvusiais Barselonos įsipareigojimais, kurie buvo prisiimti iki 2002 m. Monterėjaus vystymosi finansavimo konferencijos, 2005 m. rugsėjį ES priėmė naujus svarbius įsipareigojimus spartinti pažangą siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT)¹. Šie sprendimai buvo patys svarbiausi, siekiant paskatinti kitas šalis įsipareigoti; mūsų besivystančios šalys partnerės pritarė šiems sprendimams ypač dėl to, kad aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatai nepateisino ES ambicijų, susijusių su vystymosi finansavimu. Todėl, siekdama peržvelgti padarytą pažangą vykdant Monterėjaus sutarimą, JT Generalinė asamblėja sutiko suorganizuoti dar vieną konferenciją 2008–2009 m.

Nauji įsipareigojimai sustiprins ES, kaip didžiausios pasaulyje pagalbos teikėjos, poziciją, be to, jie buvo pagrindiniai 2005 m. priimto „Europos sutarimo dėl vystymo“² ir ES strategijos Afrikai³ elementai. Įsipareigojimus sudaro:

- **nauji oficialios paramos vystymuisi (OPV) tikslai:** palaipsniui didindama OPV, ES iki 2010 m. bendrai skirs 0,56 % bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP), ir tai bus tarpinis etapas siekiant JT tikslo – iki 2015 m. skirti 0,7 %. Šis įsipareigojimas priimtas kartu pasižadant **teikti penkiasdešimčia procentų didesnę pagalbą Afrikai;**
- papildomi įsipareigojimai dėl **novatoriškų vystymosi finansavimo šaltinių, be atleidimo nuo skolų ir visuotinių viešųjų gėrybių;**
- geriau koordinuojama ir **veiksmingesnė pagalba** ES lygiu ir Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo įgyvendinimas, įskaitant **numatomus pagalbos mechanizmus,** ypač biudžeto paramą, **išorės poveikio švelninimą, pagalbos atsiejimą ir tarptautinių finansų institucijų reformą;**
- **parama prekybos srityje** (PSP), kurią teikti Taryba įsipareigojo prieš PPO ministrų konferenciją Honkonge⁴.

Taryba paragino Komisiją stebėti šių įsipareigojimų įgyvendinimą ir kiekvienais metais pateikti pažangos ataskaitą dėl pagalbos (įskaitant pagalbą Afrikai) finansavimo ir veiksmingumo. Šiame komunikate, remiantis 2005 m. pabaigoje valstybių narių (VN) metinėje stebėsenos apžvalgoje pateikta informacija, pateikiamas pirmasis išplėsto ES įsipareigojimų sąrašo įgyvendinimo vertinimas. Išsamus pažangos vertinimas pateikiamas Komisijos tarnybų darbo dokumente⁵.

¹ 2005 m. gegužės Tarybos išvados „Tūkstantmečio vystymosi tikslai: ES įnašas į TVT persvarstymą JT 2005 m. aukščiausiojo lygio renginyje“.

² Bendras Tarybos ir valstybių narių vyriausybės atstovų susitikimo Taryboje, Europos Parlamente ir Komisijoje pareiškimas; Tarybos dokumentas Nr. 14820/05.

³ 2005 m. gruodžio 15–16 d. Europos Vadovų Taryba „*ES ir Afrika: siekiant strateginės partnerystės*“ (2005 12 19 dokumentas Nr. 15961/05).

⁴ „*Prekybos pagalba*“ Tarybos dokumentas Nr. 15579/05 DEVGEN 250 RELEX 748, 2005 12 9.

⁵ „ES vystymosi finansavimo ir pagalbos veiksmingumo stebėsenos: naujų įsipareigojimų vykdymas“ SEK(2006) 294.

2. ĮSIPAREIGOJIMAS DIDINTI FINANSINIUS IŠTEKLIUS OFICIALIAI PARAMAI VYSTYMUISI (OPV)

2005 m. ES padidino pradinį OPV tikslus, kuriuos „Barselonos įsipareigojimuose“ dalyvavusios VN nustatė 2006 metams (ES 15: individualus pradinis tikslas – 0,33 % OPV skiriamų BNP, siekiant užtikrinti bendrą 0,39 % ES vidurkį). Siekdamos JT nustatyto tikslo skirti 0,7 % BNP iki 2015 m., visos 25 VN, įskaitant šalis, kurios į ES įstojo 2004 m. (ES 10), priėmė **naujus įsipareigojimus**: ES 15 pažadėjo iki **2010 siekti individualaus pradinio tikslo, kuris sudarytų 0,51 %**, o ES 10 – 0,17 % BNP, skirtų OPV; tokiu būdu bendras rezultatas būtų 0,56 % OPV skiriamų BNP. Stojančiosios šalys **Bulgarija ir Rumunija** prisijungė prie šių įsipareigojimų.

2.1. Siekiant 2006 m. OPV tikslo

ES laikosi įsipareigojimo iki 2006 m. pasiekti pradinį bendrą 0,39 % OPV tikslą. Pagal prognozes ES dar gali pasiekti apytikrą 0,42 % vidurkį. **2004 m. ES rodikliai** yra patenkinami, nes OPV bendrai skirdama 0,34 % BNP, ES užsitikrina daug aukštesnį lygį nei ES nepriklausantys EBPO Pagalbos vystymuisi komiteto (PVK) pagalbos teikėjai (išskyrus Norvegiją ir Šveicariją) ir gerokai viršija PVK 0,26 % vidurkį. Tai, palyginti su 2003 m., atitinka papildomą 2,3 milijardų EUR dydžio pagalbą, tačiau **procentinis padidėjimas, lyginant su 2003 m., neužfiksuotas.**

1 lentelė. ES OPV lygiai 2004–2006 m.

ODA Levels	2004		2005		2006	
	Mio. €	as % of GNI	Mio. €	as % of GNI	Mio. €	as % of GNI
Targets						0,33 / -
Austria	554	0,23	1072	0,45	1080	0,43
Belgium	1195	0,41	1358	0,45	1577	0,5
Cyprus	4	0,04	4	0,04	5	0,04
Czech Republik	88	0,11	102	0,11	110	0,11
Denmark	1664	0,85	1675	0,81	1715	0,80
Estonia	4	0,05	5	0,06	6	0,06
Finland	535	0,35	600	0,39	671	0,416
France	6921	0,41	8093	0,47	8213	0,47
Germany	6155	0,28	6204	0,28	7505	0,33
Greece	380	0,23	484	0,28	589	0,33
Hungary	45	0,06	68	0,085	89	0,1
Ireland	496	0,39	546	0,40	675	0,47
Italy	2011	0,15	3279	0,24	4577	0,33
Latvia	7	0,06	7	0,06	8	0,06
Lithuania	8	0,042	12	0,06	14	0,064
Luxembourg	192	0,83	204	0,85	216	0,86
Malta	8	0,18	7	0,18	9	0,2
The Netherlands	3434	0,73	4104	0,83	4221	0,82
Poland	96	0,05	200	0,09	250	0,1
Portugal	842	0,63	454	0,33	450	0,33
Slovak Republic	23	0,072	29	0,09	30	0,085
Slovenia	25	0,1	30	0,12	35	0,127
Spain	1991	0,24	2600	0,30	3234	0,35
Sweden	2224	0,78	2587	0,88	3070	1
UK	6439	0,36	7138	0,39	8061	0,42
EU 15	35033	0,35	40398	0,40	45854	0,44
EU 10	308	0,07	464	0,09	556	0,10
EU 25	35341	0,34	40862	0,38	46410	0,42

Duomenų šaltiniai: EBPO PVK metinė 2005 m. ataskaita ir ES VN atsakymai į Monterejaus apžvalgos klausimus

2005–2006 m. perspektyva yra daugiau žadanti. Jei dabartiniai apytikriai paskaičiavimai nesikeis, **ES 15 visos kartu jau 2005 m. bus viršijusios 0,39 % tikslą. Italija**, kuri yra vienintelė šalis, kurios skiriama OPV pagal bendrąjį vidaus produktą (BVP) 2003–2004 m. sumažėjo, pritaikė taisomąsias priemones (numatyta OPV skirti 0,24 % BNP), tačiau grupėje užima žemiausią vietą. **Bendras 2006 m. rezultatas priklausys nuo tų VN, kurios dar nepasiekė minimalaus 0,33 % slenksčio.** Jos turi užtikrinti pakankamą pagalbos apimties didėjimą, kad iki 2006 m. pasiektų joms nustatytus individualius tikslus ir nekeltų pavojaus puikiems visos ES rodikliams. ES 10 visos kartu 2006 m. OPV galėtų skirti beveik 0,1 % jų BNP, tokiu būdu užtikrindamos geresnius rodiklius, nei numatyta anksčiau.

2.2 Europos Vadovų Tarybos sprendimo didinti Bendrijos pagalbą poveikis

Kalbant apie 2007–2013 m. finansinę perspektyvą, Europos Vadovų Taryba nutarė, kad EB biudžetas išorės veiksams kiekvienais metais turi padidėti 4,5 % ir iš 10-ojo Europos plėtros fondo (EPF) paskyrė papildomus 22 682 milijardus EUR bendradarbiavimui su AKR šalimis

remti 2008–2013 m. laikotarpiu⁶. Šių sprendimų pasekmės būtų šios: jei sprendimai būtų patvirtinti, tikroji **EB įnašo** (iš EB biudžeto ir EPF) **į ES bendrą OPV** dalis sumažėtų nuo šiuo metu skiriamų 20 % iki 15 % 2010 m. bei iki 13 % 2013 m. Be to, jei VN laikysis dėl OPV duotų pažadų, jos turės skirti apytikriai 90 % dvišalės papildomos ES pagalbos.

Tokiomis aplinkybėmis ES susiduria su dviguba užduotimi, siekdama užtikrinti savo, kaip pagrindinės pasaulyje pagalbos teikėjos, patikimumą, kaip nurodoma Europos sutarime dėl vystymo:

- Tarybos išvados neužtikrina tinkamo EB finansavimo, siekiant patenkinti partnerių lūkesčius, kylančius pasirašius ambicingus EB ir ES asociacijos ir (arba) partnerystės susitarimus su daugeliu partnerių įvairiose pasaulio šalyse.

Jei VN nacionalinės pagalbos sistemoms iškiltų tam tikras pavojus dėl pagalbos apimties padidinimo, tai sumenkintų ES įsipareigojimą tapti stipresne ir veiksmingesne pagalbos teikėja.

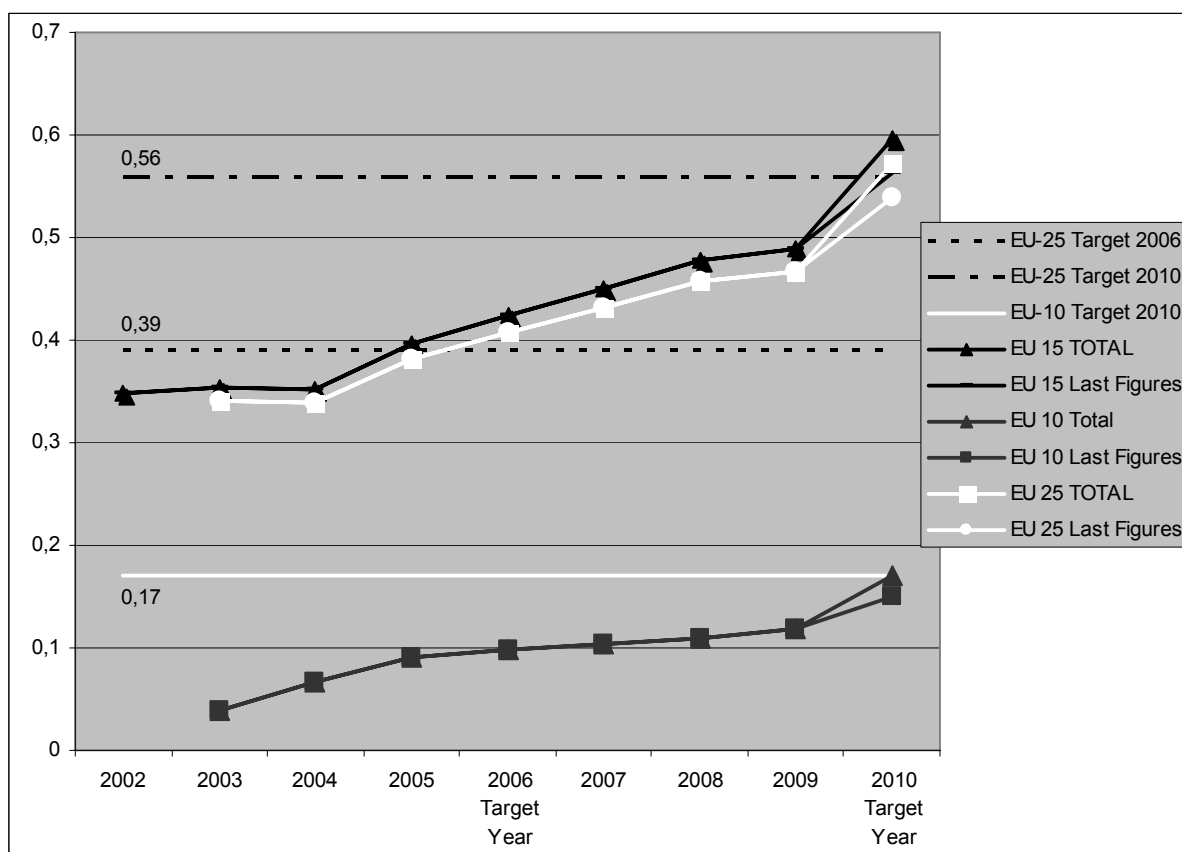
Todėl, siekiant užtikrinti visuotinę ES darną ir svarbą, ypač svarbu ES lygiu parengti atitinkamas struktūras ir būdus, kurie padėtų koordinuotai ir papildomai skirti dvišalę VN ir EB pagalbą. Komisija prisidės prie šių pastangų, kurdama įvairių tipų vietos struktūras VN savanoriškiems įnašams, tokias kaip Europos pasitikėjimo fondas Afrikos infrastruktūrai kurti, kvietimų teikti paraiškas mechanizmai, taikomi pagal AKR vandens ir energijos priemonės, arba bendrų priemonių spręsti visuotinius uždavinius, susijusius su prekių kainų mažėjimu ir stichinėmis nelaimėmis, galimybių nagrinėjimas (pavyzdžiui, ES–FLEX arba pan.).

2.3 ES OPV didinimas: nauji tarpiniai tikslai 2010 m.

Preliminarūs skaičiavimai rodo, kad dauguma VN įdiegė būtinas priemones, padedančias siekti 2010 m. OPV tikslų: šešios VN OPV skirs 0,7 % arba daugiau savo BNP, Švedija OPV skirs 1,0 % BNP, o Liuksemburgas stengsis pasiekti Švedijos lygį. Keturios VN vystymosi pagalbai skirs apie 0,6 % savo BNP, kitos numato kiekvienais metais savo įnašą didinti ir pasiekti 0,51 % OPV skiriamų BNP.

⁶ „2007–2013 m. finansinė perspektyva“ – Tarybos dokumentas Nr. 15915/05 CADREFIN 268, 2005 12 19.

1 grafikas: Numatyta ES OPV pagal bendrus 2006–2010 m. tikslus



Šaltiniai: ES VN atsakymai į Monterėjaus apžvalgos klausimus

2 lentelė: Tarpinių ES 2006–2010 m. tikslų siekimo perspektyva

ODA Levels	2006		2010 (latest figures)		2010 (commitments)	
	Mio. €	%GNI	Mio €	%GNI	Mio. €	%GNI
Targets		0,33 / -		0,51 / 0,17		0,51 / 0,17
Austria	1080	0,43	1397	0,51	1397	0,51
Belgium	1577	0,5	2561	0,70	2561	0,7
Cyprus	5	0,04	10	0,06	28	0,17
Czech Republik	110	0,11	137	0,11	212	0,17
Denmark	1715	0,80	1997	0,80	1997	0,80
Estonia	6	0,06	8	0,06	21	0,17
Finland	671	0,416	1287	0,7	1287	0,7
France	8213	0,47	11483	0,6	11483	0,6
Germany	7505	0,33	12359	0,51	12359	0,51
Greece	589	0,33	1041	0,51	1041	0,51
Hungary	89	0,1	176	0,17	176	0,17
Ireland	675	0,47	1227	0,62	1227	0,62
Italy	4577	0,33	3519	0,24	7478	0,51
Latvia	8	0,06	13	0,07	31	0,17
Lithuania	14	0,064	20	0,07	48	0,17
Luxembourg	216	0,86	250	0,83	258	0,86
Malta	9	0,2	7	0,17	7	0,17
The Netherlands	4221	0,82	4848	0,8	4848	0,8
Poland	250	0,1	570	0,17	570	0,17
Portugal	450	0,33	768	0,51	768	0,51
Slovak Republic	30	0,085	77	0,17	77	0,17
Slovenia	35	0,127	58	0,18	58	0,18
Spain	3234	0,35	7136	0,60	7136	0,6
Sweden	3070	1	3783	1,00	3783	1
UK	8061	0,42	12863	0,59	12863	0,59
EU 15	45854	0,44	66519	0,56	70486	0,60
EU 10	556	0,10	1076	0,15	1228	0,17
EU 25	46410	0,42	67595	0,54	71714	0,57

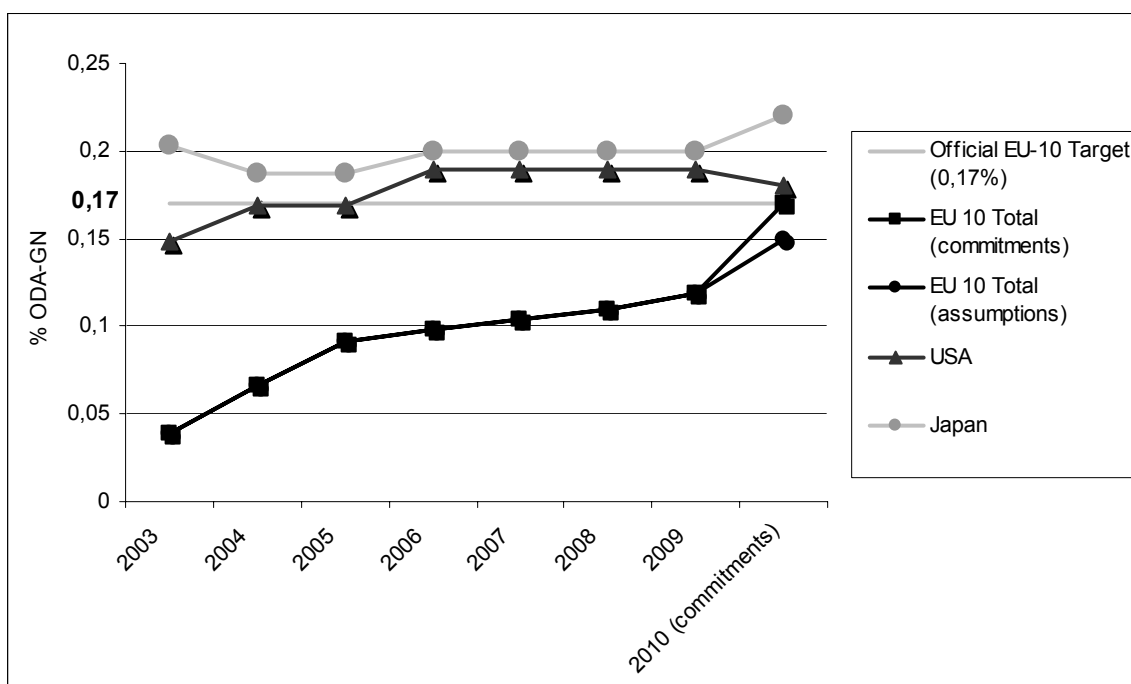
Šaltinis: ES VN atsakymai į Monterėjaus apžvalgos klausimus

Tikimasi, kad nuosekliai didės OPV srutai, o žymi padidėjimo dalis bus susijusi su atleidimo nuo skolų operacijomis (būtent skirtomis Irakui ir Nigerijai 2005–2007 m.). Primindama Monterėjaus susitarimą, Komisija pabrėžia būtinybę užtikrinti, kad atleidimui nuo skolų skiriami ištekliai nesumažintų OPV išteklių, kurie numatyti skirti besivystančioms šalims. Naujas uždavinys – pagreitinti VN biudžeto planavimą, kad būtų pasiektas aukštesnis OPV lygis pagal 2010 m. tikslus, ypač šalyse, kurioms dar reikia daug nuveikti, kad pasiektų 2006 m. pradinį tikslus. VN pastebima tendencija lėtinti būtiną pagalbą skirtą lėšų didinimą.

2.4 Naujųjų valstybių narių įnašas

2004 m. į ES įstojusios dešimt šalių (ES 10) sutiko su individualiais pradiniais tikslais, kurie buvo nustatyti, atsižvelgiant į jų konkrečią padėtį. Jos įsipareigojo iki 2015 m. pasiekti ES 2002 m. *acquis* (0,33 % BNP, skiriamų OPV), palaipsniui didinant jų OPV ir laikantis tarpinio tikslo iki 2010 m. OPV skirti 0,17 % BNP.

2 grafikas: Numatomas ES 10 skiriamos OPV didėjimas 2003–2010 m., palyginti su JAV ir Japonija



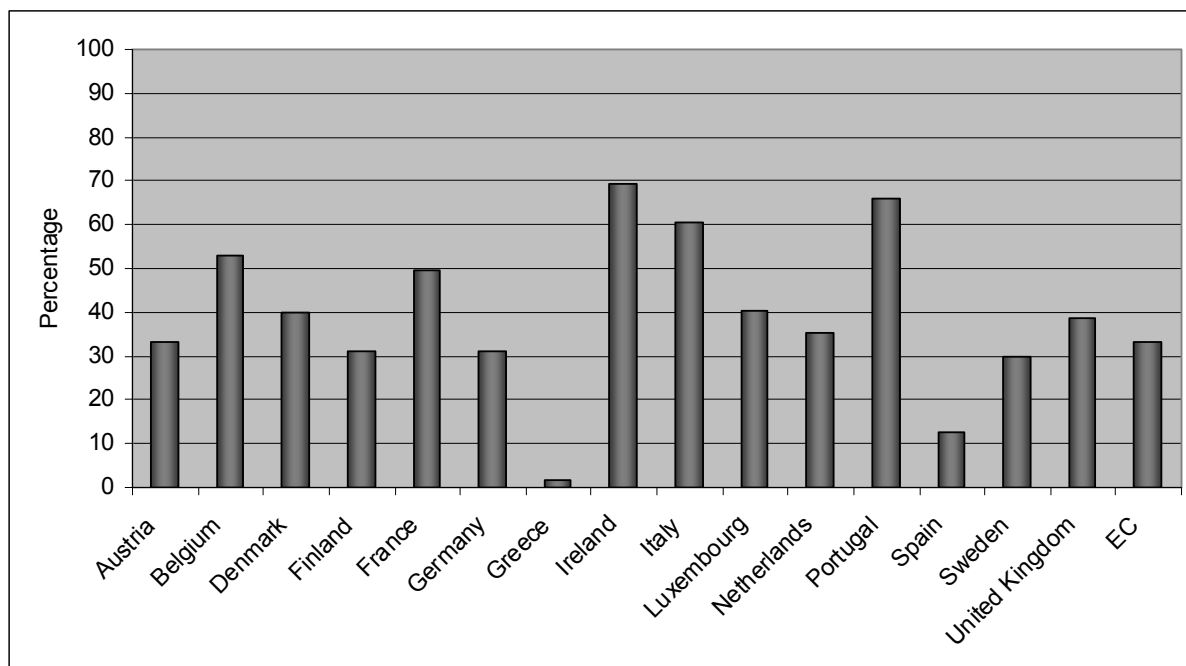
Šaltiniai: EBPO PVK metinė 2005 m. ataskaita ir VN atsakymai į Monterėjaus apžvalgos klausimus

Bendri rodikliai yra įspūdingi, ypač palyginti su kitais didžiais EBPO PVK pagalbos teikėjų veiklos rodikliais. Jei pasitvirtintų dabartinės tendencijos, bendra OPV apimtis nuo 2003 m. (prieš ES plėtrą) iki 2010 m. padidėtų daugiau kaip šešis kartus ir pasiektų pradinę tikslą – 0,17 % BNP. Kai kurios šalys jau suplanavo pagalbai skirti vis daugiau išteklių, o kitos šalys turi labiau stengtis ir koreguoti savo OPV biudžetą, ypač skirdamos kitus įnašus nei į EB biudžetą ir 10-ąjį EPF. Iki 2010 m. bendras ES 10 pagalbos lygis būtų lygus numatomam JAV OPV skiriamam BNP lygiui.

2.5 Specialus įsipareigojimas dėl Afrikos

ES pasižadėjo didinti pagalbą Afrikai į pietus nuo Sacharos ir užtikrinti, kad pusė numatomo bendro skiriamos pagalbos padidėjimo nuo 2006 m. bus skiriama Afrikai. Nors G8 šalys, didžia dalimi remdamosi ES finansinėmis pastangomis, taip pat pažadėjo didinti pagalbos apimtį Afrikai iki 2010 m., tačiau kitų šalių įsipareigojimai neatitinka ES pasižadėjimo nei apimtimi, nei patikrinamais rodikliais. Įsipareigojimas dėl Afrikos yra susijęs su bendromis ES pastangomis vengti įsikišimo į nacionalinius kiekvienos VN pagalbos teikimo prioritetus. Tolesnė veikla pasiskirstant darbus turi užtikrinti teisingą ES pagalbos teikėjų ir tarptautinių partnerių naštos pasidalinimą.

3 grafikas: ES Afrikai skiriamos visos OPV dalys – 2000 – 2004 m. vidurkis



Šaltinis: EBPO PVK metinė 2005 m. ataskaita

Komisija kviečia Tarybą:

- raginti kitus pagalbos teikėjus per ilgą ir vidutinį laikotarpį daugiau įsipareigoti užtikrinant tikrą TVT finansavimą, ypač Afrikoje;
- atsižvelgiant į neigiamą išvadą dėl finansinės perspektyvos, kurias priėmė Europos Vadovų Taryba, poveikį EB, VN raginamos prisidėti prie bendrų ES ir kitų pagalbos priemonių, ypač skirtų Afrikai, užtikrinant veiksmingą būsimo pagalbos padidėjimo įgyvendinimą;
- skatinti VN, kurių OPV lygis nesiekia pradinių tikslų, imtis visų pastangų tikslus pasiekti atitinkamai 2006 ir 2010 m.;
- užtikrinti, kad tolesnė atleidimo nuo skolų raida atitiktų Monterėjaus susitarimo ir ES įsipareigojimų dvasią;
- skatinti po 2002 m. į ES įstojušias VN nuosekliai dirbti ir stiprinti pastangas siekiant tikslo iki 2010 m. OPV individualiai skirti 0,17 % BNP.

3. ĮSIPAREIGOJIMAS DĖL NOVATORIŠKŲ FINANSAVIMO ŠALTINIŲ

2005 m. Taryba, remdamasi Komisijos pateiktais techniniais tyrimais⁷, svarstė daug žadančias novatoriškų vystymosi finansavimo šaltinių galimybes. Po svarstymo kai kurios VN parėmė šiuos du pasiūlymus:

- **Tarptautinė finansinė priemonė (TFP) imunizacijai (TFP-Im)**, kurią 2005 m. rugsėjį inicijavo Prancūzija, Italija, Ispanija, Švedija ir JK kaip priemonę anksčiau skirti išteklius, kurie jau yra pažadėti šalių partnerių imunizacijos programoms, apima 3,3 milijardus EUR per dešimtį metų; pirmosios išmokos numatytos 2006 m.;
- **Orlaivio bilietams taikomas solidarumo mokestis**, tokiu būdu palengvinant esamų OPV įsipareigojimų finansavimą, ypač projektams sveikatos sektoriuje: JK nurodė, kad dalį orlaivio keleivio vežimo mokesčio reikėtų skirti vystymosi finansavimui. Prancūzija nusprendė nuo 2006 m. liepos mėn. įvesti orlaivio bilieto mokestį ir tikisi kasmet surinkti apie 210 milijonų EUR.

2006 m. vasario mėn. vykusiame techniniame Komisijos departamentų ir VN novatoriško finansavimo seminare buvo nustatyta, kad ruošiamų iniciatyvų įgyvendinimas gali padaryti teigiamą poveikį VN pasirengimui prisijungti prie novatoriško vystymosi finansavimo pasiūlymų arba juos paspartinti.

Susiejus naujus finansavimo šaltinius su konkrečiais klausimais ir tikslais gali būti sukurti nauji vertikalūs bei konkrečiam klausimui skirti fondai ir programos, kurie taip pat turi užtikrinti šalies atsakomybę.

Bendrų diskusijų apie novatoriško finansavimo ir pagalbos sąlygas tikslu turi tapti papildomų ir pastovesnių finansavimo šaltinių mobilizavimas, pagal kurį, per vidutinės trukmės laikotarpį, turėtų būti teikiamas labiau numatomas finansavimas.

Tokiomis aplinkybėmis **Komisija siūlo Tarybai** tęsti novatoriškų finansavimo šaltinių svarstymą, įskaitant esamų iniciatyvų įgyvendinimo stebėseną.

4. ĮSIPAREIGOJIMAS DĖL ATLEIDIMO NUO SKOLŲ

Pagrindinis 2005 m. su skolomis susijęs įvykis buvo G8 šalių pasiūlymas Tarptautiniam valiutos fondui (TVF), Pasaulio bankui (PB) ir Afrikos plėtros bankui panaikinti šalių, kurios pasiekė HIPC įvykdymo tikslus, skolas. 2005 m. rugsėjo mėn. metiniuose tarptautinių finansų institucijų susitikimuose buvo pritarta daugiašalei skolų mažinimo iniciatyvai (DSMI), kurią šiuo metu jau vykdo trys susijusios institucijos. Šiuo papildomu skolų mažinimu besinaudojančios šalys tikriausiai pasieks ilgalaikio skolos tvarumo.

⁷

„Nauji vystymosi finansavimo šaltiniai: galimybių apžvalga“ SEK(2005) 467, 2005 4 5; „Galimo įnašo, remiantis orlaivio bilietais, kaip naujo vystymosi finansavimo šaltinio, tyrimas“ SEK(2005) 733, 2005 6 15; „Galimas įnašas, remiantis orlaivių bilietais, kaip naujas vystymosi finansavimo šaltinis: techniniai svarstymai rengiantis JT aukščiausiojo lygio susitikimui“ SEK(2005) 1067, 2005 9 1.

5. ĮSIPAREIGOJIMAS SIEKTI PAGALBOS VEIKSMINGUMO

Nuo 2004 m. ES ir pagalbos teikėjų bendruomenė kartu su pagalba gaunančiomis šalimis susitarė stiprinti teikiamos pagalbos veiksmingumą. Šiais metais, atsižvelgiant į tikrąjį įgyvendinimą, bus įvertinta mūsų pažanga vykdant minėtą įsipareigojimą.

Komisija vaidina svarbų vaidmenį kuriant stiprų Paryžiaus deklaracijos tikslų ir rodiklių stebėsenos mechanizmą. Atsižvelgiant į vėlavimą parengti šią stebėsenos priemonę, svarbu, kad šis procesas 2006 m. itin sustiprėtų, nesusilpnėtų įsipareigojimai ir būtų palaikomas būtinų reformų įgyvendinimo tempas.

Šioje pažangos ataskaitoje ateityje bus vertinama kaip ES laikosi įsipareigojimų, kurie buvo priimti Paryžiaus aukšto lygio forume. Išsamus **ES pagalbos veiksmingumo veiksmų planas** susieja devynis siekinius, kuriuos ES turi plėtoti iki 2006 m. ir įgyvendinti iki 2010 m.⁸

Taryba pakartotinai pabrėžė būtinybę stiprinti veiksmų papildomumą gerinant darbo paskirstymą, kaip pagrindinį ES pagalbos teikimo efektyvumo veiksnį. Vykdomą veiklą sunku pertvarkyti, tačiau, atsižvelgiant į numatomą pagalbos didinimą, tai daryti yra ypač svarbu, be to, prireiks bendrų pastangų. ES veiksmų planas parengtas atsižvelgiant į minėtus uždavinius.

Gerinant pagalbos teikimo veiksmingumą, turi prisidėti šalys partnerės ir susiję pagalbos teikėjai: šalys partnerės turi įdiegti tarptautinius standartus atitinkančias pirkimų ir viešųjų finansų valdymo sistemas. Pagalbos teikėjai turi nagrinėti būdus, kaip galėtų sumažinti sandorių išlaidas, neturėdami darnių sistemų. Komisija, didindama išteklius biudžeto ir sektorių paramai, supaprastindama tarptautinių organizacijų sutartinius įsipareigojimus ir teikdama pasiūlymus supaprastinti reguliavimo ir teisinę sistemas daro pažangą pagal Paryžiaus deklaracijos įsipareigojimus. Be to, naujoms priemonėms pagal 2007–2013 m. finansinę perspektyvą po 2006 m. turėtų nebūti taikomi dabartiniai procedūriniai ir teisiniai EB pagalbos teikimo apribojimai, susiję su finansavimu pagal „krepšelį“ ir bendru finansavimu, o po 2007 m. tokie apribojimai nebeturėtų būti taikomi ir EPF.

Komisija ragina Tarybą:

- PVK kontekste ir ES lygiu remti stipraus stebėsenos proceso parengimą iki 2006 m. pabaigos;
- remti EB pagalbos teikimo taisyklių kūrimą, pirmenybę skiriant bendram finansavimui su valstybėmis narėmis ir kitais pagalbos teikėjais, pagal naujas EB biudžeto bendradarbiavimo priemones 2007–2013 m. laikotarpiui ir pagal 10-ąjį EPF;
- pritarti tolesniam požiūriui į veiklos papildomumą gilinimui, patvirtinant pagerinto darbo pasidalinimo principus;
- siekiant didinti ES pagalbą, stiprinant pagalbos teikimo veiksmingumą ir darbo pasidalinimą pritarti platesniame kontekste parengtai bendrai ES strategijai;

⁸

Komisijos komunikatas „ES pagalba: daugiau, geriau ir greičiau“ KOM(2006) 87.

- 2006 m. patvirtinti ES pagalbos veiksmingumo veiksmų plane numatytus uždavinius ir tikslus, siekiant pažangesnio uždavinių vykdymo šioje srityje iki 2010 m.

6. ĮSIPAREIGOJIMAS SUKURTI GERIAU NUMATOMUS IR MAŽIAU KINTANČIUS PAGALBOS TEIKIMO MECHANIZMUS

Siekiant geresnio biudžeto paramos išmokų prognozavimo, stipresnėms besivystančioms šalims yra ypač svarbi veikianti daugiametė sistema ir retesni sąlygų vykdymo tikrinimai. Daug VN kaip pageidaujama priemonė minėjo biudžeto paramą, tačiau tik Portugalija ir JK nori pereiti prie **daugiametės biudžeto paramos, kai sąlygų vykdymas peržiūrimas rečiau nei kartą per metus**, kaip apibrėžta 2005 m. gegužės 24 d. Tarybos išvadose. 2006 m. vasarį Komisijos organizuotas techninis seminaras Tarybai paraginus rengti pasiūlymus dėl naujų ilgalaikių biudžeto paramos mechanizmų⁹, skirtų stipriausioms besivystančioms šalims, taip pat atskleidė skirtingus VN požiūrius. Nepaisant to, VN pritarė, kad labai svarbu užtikrinti lengviau numatomą pagalbą ir išreiškė susidomėjimą Komisijos pateiktomis idėjomis dėl daugiametės „**TVT sutarties**“, kuri turėtų būti skirta stipresnėms šalims ir užtikrintų numatomą finansavimą, jei būtų stiprinamas pagalbos gavėjų planavimas, stebėseną ir veiklą TVT atžvilgiu. Komisija išsamiai nagrinės šį klausimą, suburs neformalias darbo grupes su ekspertais iš suinteresuotų VN, vienodų tikslų siekiančiais pagalbos teikėjais ir susijusiomis tarptautinėmis organizacijomis.

7. IŠORĖS POVEIKIO ŠVELNINIMAS

ES vykdo įsipareigojimą remti rinką pagrįstų draudimo sistemų veikimą, kad būtų sušvelnintas neigiamas išorės poveikis besivystančių šalių ekonomikai. **Pasaulinei draudimo pagal rodiklius priemonei (PDRP)**, kurią 2005 m. rengia PB, Komisija skyrė 25 milijonus EUR iš Europos plėtros fondo (EPF). PDRP apima pakartotinio draudimo priemonę, kuri suteikia draudimo nuo indeksuotųjų kainų pavojaus, susijusio su oru, stichinėmis nelaimėmis ir prekėmis besivystančiose šalyse, galimybę. Tikimasi, kad priemonė pradės veikti nuo 2006 m. vidurio. Be išskirtinai komercinių interesų, PDRP akcijos tikriausiai priklausys plėtros bankams, kaip antai EIB ir Vokietijos investicijų ir plėtros bendrovei (DEG). Gerinant keitimąsi informacija apie rizikos valdymą bus itin svarbus aktyvus VN dalyvavimas **Tarptautinėje darbo grupėje prekių rizikos valdymo klausimais**.

Po diskusijų su AKR šalių grupe dėl **ES ir AKR stichinių nelaimių priemonės** Komisija šiuo metu taip pat rengia pasiūlymą dėl prevencijos nuo stichinių nelaimių ir pasirengimo joms AKR regionuose gebėjimų stiprinimo finansavimo, iš 9-ojo EPF numatant skirti 12 milijonų EUR. Antrame etape bus diskutuojama su nacionalinėmis ir regionų valdžios institucijomis apie pasirengimą 10-ajam EPF, siekiant įtraukti šį klausimą į šalių ir regionų (ypač tų, kuriems gresia stichinės nelaimės) strateginius dokumentus.

Atsižvelgiant į kitas iniciatyvas, kurių buvo imtasi 2005 m., sprendžiant neigiamą išorės poveikio klausimą (įskaitant Paryžiaus klubo iniciatyvą **po cunamio atidėti skolų mokėjimą** ir **TVF išorės poveikio priemonę**) ir į galiojančių mechanizmų (**FLEX AKR šalims**) tolesnį

⁹ 2005 m. lapkričio 22 d. Tarybos išvados „*Orientacinės diskusijos dėl ES išorės veiksmų veiksmingumo*“ (dok. Nr. 14821/05 DEVGEN230 RELEX 679).

taikymą, vis labiau svarbu, kad įvairios priemonės būtų gerai koordinuojamos ir užtikrintų papildomą atsaką į išorės poveikį. Be to, tarptautinė bendruomenė turėtų užtikrinti, kad atsakas būtų greitas, patikimas ir parengtas pagal strategiją, kurioje tinkamas dėmesys skiriamas rizikos prevencijai ir rizikos švelninimo planavimui. EB ir VN skiriant vystymosi paramą nestabilumą dėl išorės poveikio būtų galima įtraukti kaip kriterijų, o poveikio valdymas turėtų užtikrinti, kad bet kokia papildoma parama būtų neciklinė.

Komisija ragina Tarybą prisidėti remiant Pasaulinę draudimo pagal rodiklius priemonę (PDRP), siekiant suteikti besivystančioms šalims galimybes naudotis rinka pagrįstomis draudimo priemonėmis.

8. ĮSIPAREIGOJIMAS ATSIETI PAGALBĄ

Dauguma VN, kurios yra PVK narės, visiškai atsiejo savo dvišalę pagalbą, o 40 % narių svarsto, ar reikia atverti galimybes naudotis jų teikiama vystymosi parama daugiau, nei leidžia dabartinis atsiejimo lygis.

Be to, daugiau nei pusė VN, įskaitant kelias naujas VN, panaikino visas sąlygas, susijusias su jų finansavimo nukreipimu per JT organizacijas arba NVO. Trečdalis VN, siekdamas stiprinti vietos gebėjimus ir vietos rinkas, sukūrė vietos preferencijų sistemą.

2005 m. gruodžio mėn. **EB priėmė du reglamentus, kuriais atveriamos galimybės naudotis visa EB teikiama išorės parama.** Daugiau nei du trečdaliai EB geografinėmis arba teminėmis priemonėmis suteiktos pagalbos šiuo metu yra itin atsietos. Likusi teikiama pagalbos dalis bus atsietas besivystančioms šalims ir visiems pagalbos teikėjams, atsiejusiems savo pagalbą.

Visos ES VN sutiko toliau **plėsti EBPO PKV rekomendacijos dėl pagalbos atsiejimo mažiausiai išsivysčiusioms šalims taikymo sritį** ir paragino visiškai atsieti pagalbą maistu ir maisto pagalbos vežimą. Šiuo atžvilgiu Komisija apgailestauja, kad pažangą daryti kliudo neigiami komerciniai požiūriai, kuriuos remia kiti pagalbos teikėjai.

Komisija dar kartą pabrėžia savo pareigą užtikrinti bendros rinkos nuoseklumą ir pasirengimą pagal Sutartį stebėti visų VN galimybes dalyvauti viešuosiuose pirkimuose kitose VN, įskaitant vystymosi sritį.

Komisija rekomenduoja Tarybai toliau dėti pastangas skatinant tolesnę pagalbos maistu ir maisto pagalbos vežimo atsiejimą pagal derybų mandatą, priimtą atsižvelgiant į Londono konvencijos persvarstymą.

9. VISUOTINĖS VIEŠOSIOS GĖRYBĖS (VVG)

Įsipareigojimas dėl VVG yra susijęs su galimybe gauti Darbo grupės visuotinių viešųjų gėrybių klausimais galutinę ataskaitą ir jos turiniu. Daugelis VN ir Komisija mano, kad darbo grupė atliko svarbų darbą, stiprindama diskusijas ir didindama informuotumą apie visuotines viešąsias gėrybes, ir apgailestauja, kad vėluojama pateikti galutinę ataskaitą bei tikisi ją gauti. Komisija taip pat pabrėžia, kad priėmus naujus ambicingus įsipareigojimus dėl vystymosi, ypač ES įsipareigojimus (žymiai padidėjusi OPV apimtis ir „Europos sutarimas dėl vystymo“) sumažėjo susidomėjimas požiūriu į VVG, ypač jo finansavimo aspektu. Tokiomis

aplinkybėmis **Komisija kviečia Tarybą** paraginti **Tarptautinę darbo grupę visuotinių viešųjų gėrybių klausimais nedelsiant pateikti galutinę ataskaitą.**

10. TARPTAUTINIŲ FINANSŲ INSTITUCIJŲ REFORMA

Daugelis VN palankiai vertina labiau **systemines bendras ES VN** atstovų ataskaitas dėl tarptautinių finansų institucijų valdybų ir formalesnį ES strateginės svarbos PB klausimų **koordinavimo mechanizmą ES valstybėse narėse.**

Kiek įmanoma dažniau pateikiant **bendras ataskaitas** padidės ES įtaka ir poveikis tarptautinėse finansų institucijose (TFI) pagal „Europos sutarimą dėl vystymo“ ir ES strategiją Afrikai. Komisija sukūrė tarnybas vienijantį tinklą, kuris padės vykdyti šį procesą.

VN taip pat išreiškė bendrą pasitenkinimą pagerėjusiu neformaliu **ES TFI** ir PB Vašingtone **vykdančiųjų direktorių** veiklos **ES koordinavimu**, vykdomu rengiant reguliarius koordinavimo susitikimus, kuriuose aktyviai dalyvauja Komisija. Ekonomikos ir finansų komitetas (EFK) įsteigė specialų pakomitetį ES pozicijai dėl TFI bei kitiems klausimams koordinuoti, tačiau nėra jokio formalaus mechanizmo PB klausimams koordinuoti. ES vykdančiųjų direktorių iš PB metiniai vizitai į ES institucijas daro svarbų poveikį bendradarbiavimui. Turi būti kuriami panašūs mechanizmai, siekiant pagerinti ES ryšius tarp **vykdančiųjų direktorių iš regionų plėtros bankų**, tokių kaip Afrikos, Azijos ir Amerikos plėtros bankai, kuriuose bendros ES akcijos turi didelę reikšmę. Komisija netrukus organizuos **ES vykdančiųjų direktorių iš regionų plėtros bankų** vizitą į Europos institucijas.

Komisija kviečia Tarybą:

- kartu su Komisija remti **neformalaus Europos vykdančiųjų direktorių iš regionų vystymosi bankų**, kuriuose bendros ES akcijos turi didelę reikšmę, **veiklos koordinavimo mechanizmo** kūrimą, kaip tai daroma Pasaulio banko atveju;
- užtikrinti, kad ES koordinavimo susitikimai, kuriuose dalyvauja Komisijos atstovai, vyktų reguliariai, prieš TFI, kuriose bendros ES akcijos turi didelę reikšmę, valdyboms priimant svarbius sprendimus;
- skatinti didesnę vykdančiųjų direktorių ir Komisijos informacijos keitimosi skaidrumą, pradedant nuo laiku ir reguliariai perduodamų TFI, PB ir regionų plėtros bankų valdybų dokumentų Komisijai.

11. PREKYBA IR VYSTYMASIS

Po 2005 m. gegužės Europos Vadovų Tarybos susitikimo ES toliau siekė savo įsipareigojimų dėl paramos prekybos srityje (PPS). G8 šalys aukščiausio lygio susitikime Komisijos pirmininkas Barroso pažadėjo didinti EB pagalbą prekybai iki 1 milijardo EUR kasmet. 2005 m. gruodį Taryba¹⁰ nutarė, kad VN turi siekti bendrai padidinti jų PPS iki 1 milijardo EUR kasmet iki 2010 m. Todėl bendras ES įnašas sudarytų 2 milijardus EUR. VN ir EB taip pat

¹⁰ „Prekybos pagalba“ Tarybos dokumentas Nr. 15579/05 DEVGEN 250 RELEX 748, 2005 12 9.

pasižadėjo teikti tinkamą ir numatomą finansavimą pagal pagerintą ir sustiprintą **integruotą sistemą** (IS), kuriai Komisija skyrė 10 milijonų EUR. Komisija yra pasirengusi nagrinėti galimybes, kaip sujungti VN ir EB fondus, siekiant pagerinti PPS teikimo veiksmingumą ir kituose šios ataskaitos leidimuose peržiūrės kaip Komisija ir VN vykdo šiuos įsipareigojimus.

Po PPO ministrų deklaracijos Honkonge bus sukurta Pagalbos prekybai darbo grupė, kurioje Komisija ketina dirbti ir sustiprinti „pagalbos prekybai“ darbotvarkę, veiklą koordinuodama su VN ir naudodamasi jau veikiančiais kanalais.

2005–2006 m. PPS ES koordinavimo vertinime daroma išvada, kad ES neformali ekspertų grupė prekybos ir vystymosi klausimais yra pagrindinė priemonė centriniu lygiu koordinuoti Komisijos ir VN veiklą. Kitos išvados: centriniu lygiu keičiamasi informacija ją perduodant iš Komisijos valstybėms narėms, o ne atvirkščiai; koordinavimas šalies mastu yra *ad hoc* procesas, kurio metu išvengiama darbų kartojimosi, tačiau jis dar turi būti vystomas, kad taptų bendru strateginiu atsaku į PPS poreikius; kai kurios VN prisideda rengiant daugiašales iniciatyvas, tačiau bendros ES strategijos dėl tokių iniciatyvų nėra.

Tokiomis aplinkybėmis **Komisija ragina Tarybą:**

- **įgyvendinti išvadas dėl „pagalbos prekybai“**, ypač VN veiksmingai ir laiku vykdant užduotis dėl PPS pagalbos apimties iki 2010 m.; siekti veiksmingesnės ir aktyvesnės su prekyba susijusios infrastruktūros veiklos; remti ir stiprinti IS; teikti patikimą paramą prekybos reguliavimui lengvinti;
- prisidėti **gerinant prekybos įtraukimą į skurdo mažinimo ir vystymosi strategijas**; reguliariai naudotis prekybos poreikių vertinimu ir, kiek įmanoma, bendrai jais naudotis programuojant PPS;
- **toliau stiprinti ES koordinavimo pastangas centriniu ir srities lygiu**; centriniu lygiu keičiantis informacija ir gerąja praktika reikėtų reguliariau naudotis neformalia ekspertų grupe prekybos ir vystymosi klausimais; sektoriaus lygiu į sustiprintą IS arba, kur taikytina, prekybos poreikių vertinimą turėtų būti įtrauktas stiprus koordinavimo mechanizmas; laiku teikti visapusišką informaciją apie PPS įsipareigojimus į Dohos duomenų bazę.

12. IŠVADOS

2005 m. ES dėjo išskirtines pastangas prisiimdama naujus ir ambicingus įsipareigojimus bei stiprindama ES sistema pagal Europos sutarimą dėl vystymo bei ES ir Afrikos strategiją, taip prisidėdama, o dabar reikia duotus pažadus įgyvendinti. ES, nors ir susidurdama su tam tikrais sunkumais, yra pasirengusi įgyvendinti tarpinius 2006 m. OPV tikslus. Siekiant įgyvendinti 2010 m. tikslus reikės papildomų pastangų ir patikimų veiksmų, kuriems pritartų visuomenė. Turėtų būti stiprinamas Komunikatas dėl ES vystymosi veiksmų. Kai kurios VN naudojasi novatoriškais finansavimo šaltiniais, tuo tarpu daugiašalė atleidimo nuo skolų priemonė yra atsakas į ES susirūpinimą, susijusį su skurdžių šalių skolos tvarumu. Reikia sutarti dėl

konkrečių siekinių, susijusių su pagalbos teikimo veiksmingumu, pvz., bendros ES šalies strategijų sistemos¹¹ ir veiksmų plano.

¹¹

„ES teikiamos pagalbos poveikio didinimas: bendra šalies strategijos dokumentų projektų rengimo sistema ir bendras daugiašalis programavimas“ KOM(2006) 88; „ES pagalba: daugiau, geriau ir greičiau“ KOM(2006) 87.

PRIEDAS

PERSVARSTYTŲ ES ĮSIPAREIGOJIMŲ SANTRAUKA

2005 M. VYSTYMOŠI FINANSAVIMAS IR PAGALBOS VEIKSMINGUMAS

Ištrauka iš 2005 m. gegužės 24 d. Tarybos išvadų dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų, įskaitant nuorodas į 2002 m. kovo 14 d. Tarybos išvadas dėl tarptautinės vystymosi finansavimo konferencijos bei 2005 m. gruodžio 9 d. Tarybos išvadas dėl prekybos pagalbos

1. OPV

1.1 OPV apimties didėjimas po 2006 m.: „Norint pasiekti TVT buvo būtina padidinti OPV. Vykdydama įsipareigojimą siekti tarptautiniu mastu sutarto tikslo OPV skirti 0,7 % BNP, ES su pasitenkinimu pažymi, kad valstybės narės daro pažangą, siekdamos 2006 m. OPV skirti 0,39 %, kaip numatyta Barselonos įsipareigojimuose. Šiuo metu keturios iš penkių šalių, viršijančių JT tikslą OPV skirti 0,7 % BNP, yra Europos Sąjungos valstybės narės. Dar penkios šalys parengė tvarkaraštį ir įsipareigojo pagal jį siekti minėto tikslo. Dar kartą patvirtindama pasiryžimą pasiekti šiuos tikslus, ES pritaria naujam bendram ES tikslui iki 2010 m. OPV skirti 0,56 % BNP, o tai reikštų papildomus 20 milijardų EUR, iki to meto kasmet skiriamų OPV.

- i. Valstybės narės, kurios dar nepasiekė OPV skiriamo 0,51 % BNP lygio, įsipareigoja pagal savo atitinkamą biudžeto skirstymo tvarką pasiekti šį lygį iki 2010 m., o šalys, kurios minėtą lygį jau viršijo, pasižada toliau stiprinti savo pastangas;
- ii. Valstybės narės, kurios įstojo į ES po 2002 m. ir dar nepasiekė OPV skiriamo 0,17 % BNP lygio, stengsis didinti skiriamą OPV pagal savo atitinkamą biudžeto skirstymo tvarką, kad pasiektų šį lygį iki 2010 m., o šalys, kurios minėtą lygį jau viršijo, pasižada toliau stiprinti savo pastangas;
- iii. Valstybės narės įsipareigoja siekti tikslo iki 2015 m. OPV skirti 0,7 % BNP, o šalys, kurios minėtą tikslą jau pasiekė, įsipareigoja ir toliau stengtis skirti ne mažiau BNP; valstybės narės, kurios į ES įstojo po 2002 m., stengsis iki 2015 m. padidinti OPV skiriamas BNP iki 0,33 %.“

1.2 Dėmesys Afrikai: „ES didins finansinę paramą Afrikai į pietus nuo Sacharos ir bendrai skirs ne mažiau kaip 50 % sutartų padidintų OPV išteklių minėtam žemynui, tuo pat metu gerbdama atskirtų valstybių narių prioritetus teikiant paramą vystymuisi.“

1.3 2006 m. OPV tikslas (2002 m. kovo 14 d. Tarybos išvados): „(...) tos valstybės narės, kurios dar nepasiekė 0,7 % tikslo, pirmiausia individualiai didins skiriamos OPV apimtis (...) pagal jų atitinkamą biudžeto skirstymo tvarką, (...) kad iki 2006 m. būtų pasiektas bendras 0,39 % ES vidurkis. Siekdamos šio tikslo, visos ES valstybės narės bet koku atveju, atsižvelgdamos į jų atitinkamą biudžeto skirstymo tvarką, stengsis, kad iki 2006 m. OVP būtų skiriama ne mažiau nei 0,33 % BNP.“

2. NOVATORIŠKI FINANSAVIMO ŠALTINIAI

„Taryba ir toliau svarstys labiausiai tinkamas novatoriškų vystymosi finansavimo šaltinių galimybes, siekdama tvariai ir numatomai padidinti dabar skiriamus išteklius. Taryba atkreipia dėmesį į kai kurių valstybių narių ketinimus orlaivių bilietams įvesti solidarumo mokestį“.

3. SKOLOS

„ES, bendradarbiaudama su tarptautinėmis finansų institucijomis, toliau ieško sprendimų dėl didelės skolų naštos ir yra įsipareigojusi visiškai įgyvendinti išplėtotą iniciatyvą dėl didelių išsiskolinimus turinčių neturtingų šalių (angl. HIPC). Siekiant užtikrinti ilgalaikį sugebėjimą išmokėti skolas kiekvienu konkrečiu atveju, bus nepaprastai svarbu susitarti dėl tolesnių daugiašalio skolų mažinimo priemonių apimties ir būdų.

ES ir toliau dirbs bei stiprins pastangas atkurti ir palaikyti skolos tvarumą, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju, įskaitant:

- a) galimybių taikyti laikino skolų atidėjimo mechanizmus besivystančioms šalims, nukentėjusioms nuo išorės poveikio, nagrinėjimą,
- b) konkrečias priemones šalims po konflikto su išorės skolomis, kurios dėl to neatitiko HIPC iniciatyvos kriterijų.“

4. PAGALBOS VEIKSMINGUMAS

„ES ir toliau dirbs bei stiprins pastangas atkurti ir palaikyti skolos tvarumą, remdamasi kiekvienu konkrečiu atveju, įskaitant:

- a) galimybių taikyti laikino skolų atidėjimo mechanizmus besivystančioms šalims, nukentėjusioms nuo išorės poveikio, nagrinėjimą,
- b) konkrečias priemones šalims po konflikto su išorės skolomis, kurios dėl to neatitiko HIPC iniciatyvos kriterijų.“

Rengdamasi Paryžiaus aukšto lygio forumui, Taryba 2004 m. lapkričio 22 d. patvirtino išsamų ES atsaką ir ataskaitą „Koordinavimo, harmonizavimo ir reguliavimo gerinimas“. ES užtikrins ataskaitoje pateikiamų konkrečių rekomendacijų įgyvendinimą, įskaitant veiksmingesnę paramos vystymuisi sistemą ES lygiu ir darbo pasiskirstymą bei papildomumą šalies lygiu bendro daugiamečio programavimo, pagrįsto šalių partnerių skurdo mažinimo strategijomis, sąlygomis.

ES yra visapusiškai įsipareigojusi laiku įgyvendinti ir stebėti Paryžiaus deklaracijos dėl pagalbos veiksmingumo, įskaitant stebėsenos tikslų 2010 m. nustatymą, ir ES konkrečių įsipareigojimų, priimtų Paryžiaus forume, vykdymą.“

5. GERIAU NUMATOMI IR MAŽIAU KINTANTYS PAGALBOS MECHANIZMAI

„Siekdama geriau tenkinti pastovių išteklių poreikį ir atsižvelgdama į numatomą OPV srautų padidėjimą, ES kurs naujus, geriau numatomus ir mažiau kintančius pagalbos teikimo mechanizmus. Tokie mechanizmai galėtų būti neatsiejami nuo minimalaus biudžeto pagalbos, skiriamos vidutinės trukmės laikotarpiui, lygio nustatymo ir politinės veiklos šalyse partnerėse, ypač nuo įsipareigojimo nacionalinėse skurdo mažinimo strategijose siekti TVT.“

6. IŠORĖS POVEIKIS

„Siekdama sušvelninti išorės poveikį besivystančių šalių ekonomikai, įskaitant kainų nestabilumą, ES parems rinka pagrįstų draudimo schemų veikimą ir nagrinės galimybes, kaip laikinai atidėti skolų mokėjimą kiekvienu konkrečiu atveju. Be to, ES stiprins ir gerins galimybes naudotis esamais finansavimo mechanizmais, pvz., numatytais Kotonu susitarime (FLEX), suteikdama trumpalaikį draudimą nuo tokio išorės poveikio šalių pajamoms.“

7. PAGALBOS ATSIEJIMAS

„Spręsdama pagalbos atsiejimo problemą Komisijos siūlymu kuo įmanoma greičiau priimant reglamentą dėl galimybės gauti EB išorės paramą, ES remis tarptautiniu lygiu vykstančias diskusijas dėl tolesnio pagalbos atsiejimo po dabartinių EBPO PVK rekomendacijų.“

8. VISUOTINĖS VIEŠOSIOS GĖRYBĖS (VVG)

„Galimybių ES lygiu iki 2006 m. parengti veiksmų planą dėl prioritetinių visuotinių viešųjų gėrybių (VVG) tiekimo nagrinėjimas, remiantis Darbo grupės visuotinių viešųjų gėrybių klausimais ataskaita, ir sutikimas nagrinėti finansines VVG sąlygas.“

9. TARPTAUTINĖS FINANSŲ SISTEMOS REFORMA

9.1 2005 m. gegužės 24 d. išvados: „Skatinti parengti bendrą Europos poziciją dėl besivystančių ir pereinamojo laikotarpio šalių nuomonės stiprinimo ir toliau gerinti dabartinio TFI ES koordinavimo kokybę.“

9.2 2002 m. kovo 14 d. išvados: „Dalyvauti tarptautinės finansų sistemos reformoje, siekiant įveikti finansinės globalizacijos neigiamą įtaką, stiprinant besivystančių šalių įtaką tarptautiniame ekonominių sprendimų priėmimo procese bei derinant JT, tarptautinių finansų institucijų ir PPO veiksmus, kartu atsižvelgiant į atitinkamus jų vaidmenis.“

10. PREKYBA IR VYSTYMASIS

10.1 2005 m. gegužės 24 d. išvados: „(...) ES įsipareigoja toliau gerinti ir geriau koordinuoti paramos prekybos srityje programas ir, atsižvelgiant į galimas prekybos integracijos sąnaudas, su kuriomis susidurs besivystančios šalys, teikti papildomą paramą prekybos reguliavimui ir integravimui į pasaulio ekonomiką. Todėl pritariama, kad ES ir tarptautinėje bendruomenėje toliau turi būti siekiama įgyvendinti skirtingas galimybes, nustatytas komunikate dėl geresnės ir didesnės pagalbos, įskaitant tarptautinį mechanizmą prekybos reguliavimui ir gebėjimų stiprinimui.“

„ES ir toliau skirs paramą besivystančioms šalims, siekdama joms padėti pasinaudoti prekybos galimybėmis, ypač padėdama joms integruoti prekybą į nacionalines vystymosi strategijas ir užtikrinti būtinas vietas reformas.“

10.2 2005 m. gruodžio 9 d. išvados: Integruota sistema (IS): „Suvokdama, kad stiprinant IS turi būti išsamiai nagrinėjami dabartiniai trūkumai, ES nusprendžia, kad pagal turimą biudžetą ir padedant kitiems pagalbos teikėjams bus skiriami išteklių, kad sustiprinta IS būtų atitinkamai ir numatoma finansuojama. Kai kurios valstybės narės gali nuspręsti tam pačiam tikslui pagalbą skirti kitais kanalais.“

Pagalba prekybos srityje: „Isipareigodamos ateityje didinti paramą vystymuisi valstybės narės stengsis didinti ES bendras išlaidas pagalbai prekybos srityje (kaip nustatyta), atsižvelgdamos į šalių partnerių skurdo mažinimo strategijose arba vystymosi planuose nustatytus prioritetinius poreikius ir į tikslą iki 2010 m. kasmet skirti 1 milijardą EUR, įskaitant išlaidas sustiprintai integruotai sistemai. Tokiu būdu iki 2010 m. visos ES įnašas, įskaitant Bendrijos įnašą, sudarytų 2 milijardus EUR per metus.“